

Què és l'absentisme?

Definició

Segons l'Organització Internacional del Treball, l'absentisme laboral es defineix com "la no assistència a la feina per part d'un treballador que es pensava que hi assistiria".

Hi ha diferents formes de classificar l'absentisme. Una aproximació a la tipologia de les absències ha de tenir en compte, com a criteris bàsics, si aquestes responen a uns trastorns de salut i si estan o no remunerades (subsidiis).

	Absència relacionada amb la salut	Absència no relacionada amb la salut
Absència subsidiada	Absència per motius de salut certificada pel metge (IT)	Vacances Llicències i permisos Activitats sindicals
Absència no subsidiada	Absència per motius de salut no justificada	Altres absències no justificades (vaga...)

Dels diferents tipus d'absències, la Incapacitat Temporal (IT) és el motiu més important, sent responsable de prop de dos terços de l'absentisme laboral.

INCAPACITAT TEMPORAL

És la situació en què es troba qualsevol treballador per malaltia (comuna o professional) o accident (sigui o no laboral) que li impedeix l'acompliment del seu treball, mentre rep assistència sanitària de la Seguretat Social.

La IT pot estar derivada de:

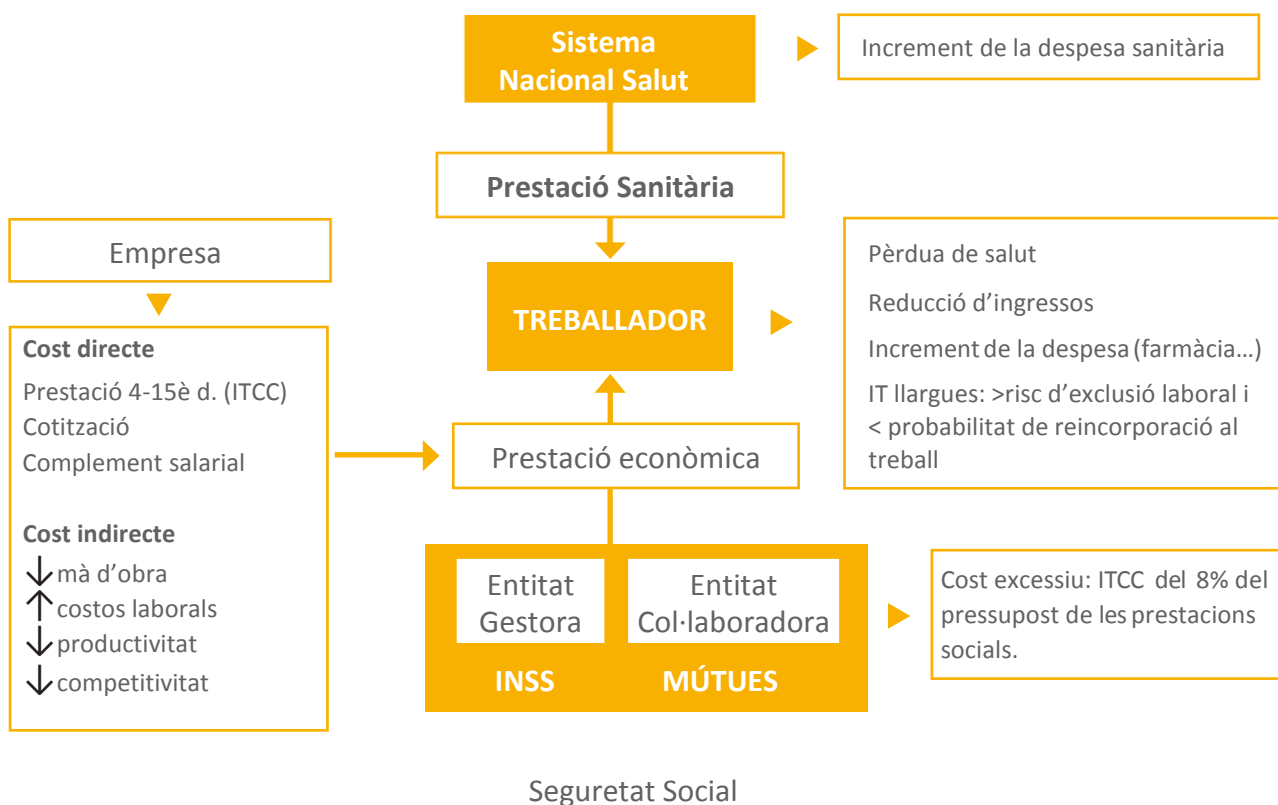
- > Contingència Comuna (CC): inclou la malaltia comuna i l'accident no laboral.
- > Contingència Professional (CP): inclou els accidents de treball i la malaltia professional.

Per què ha de preocupar-nos l'absentisme per incapacitat temporal?

La IT és un fenomen complex que té repercussió en diferents àmbits, no solament en l'àmbit sanitari sinó també en l'econòmic i social.

S'estima que el cost de la IT a Espanya assoleix al voltant de l'1,2% del Producte Interior Brut. Amb independència de qui gestioni i pagui la prestació econòmica per IT, el cost que suposa és alt per a tots els agents implicats:

Costos per al treballador:

La IT afecta principalment al treballador, que pateix el problema de salut i la pèrdua de benestar (dolor, aflicció, patiment), veu reduïda la seva capacitat d'ingressos i incrementa la despesa sanitària. Però el que és més rellevant és que alguns estudis han detectat que, a mesura que la durada de la IT s'allarga, la probabilitat de tornar a la feina disminueix i l'exclusió del mercat laboral i la mortalitat augmenten.

Costos per a l'empresa:

Es calcula que la IT és responsable de prop del 75% de l'absentisme laboral. El cost anual estimat de la IT a les empreses espanyoles es situa entre els 8-10 mil milions d'euros.

Hi han dos tipus de costos:

- > Els **costos directes** són els generats pel pagament de la prestació econòmica de l'episodi d'IT (contingència comuna), les cotitzacions pel treballador mentre dura l'episodi i els complements salarials establerts, a vegades, per conveni.
- > Els **costos indirectes** deriven de la substitució del treballador en situació d'IT, la despesa de selecció i la pèrdua de qualitat i productivitat, i s'estimen entre, almenys, 2 i 4 vegades el cost directe.

COM AFECTA L'ABSENTISME A L'EMPRESA?

Direcció General

És una variable que incideix en les despeses, que repercuteix en la qualitat del servei, en la competitivitat de l'empresa...

Recursos Humans

Suposa l'existència de problemes de seguretat, de salut, de satisfacció laboral, d'incompliment de la normativa laboral...

Companys de feina

Suposa un increment de la càrrega de treball, canvis de torns, hores extres, disposar d'un col·laborador menys fiable...

Responsable operatiu

Suposa un problema immediat (planificació de la producció, canvis de tasques o torns, buscar substitut).

Treballador absentista

Falta de salut, pèrdua de capacitat, pèrdua de productivitat, descens de l'ocupabilitat, aïllament...

Costos per a la Seguretat Social:

La prestació per IT representa al voltant del 8% del pressupost de la Seguretat Social destinada a prestacions socials, sent les contingències comunes responsables de més del 80% d'aquesta despesa.

Costos per al Sistema Públic de Salut:

S'estima que entre el 35% i el 50% del pressupost d'un centre d'atenció primària es destina a la prestació d'IT per contingències comunes.

Factors que influeixen en la Incapacitat Temporal

S'han identificat nombrosos factors que intervenen en la IT, alguns dels quals contribueixen a la seva aparició (factors de risc) i altres a la seva durada (factors pronòstic). Els més destacats són:

- > **Factors de salut:** inclouen l'alteració de la salut (malaltia o accident) que pateix el treballador i l'estat de salut previ.

- > **Factors individuals:** destaquen característiques personals com són l'edat (persones de més edat presenten processos de més durada), gènere (les dones acostumen a presentar processos més llargs) i la situació familiar (persones amb fills menors i/o familiars dependents al càrrec acostumen a absentar-se amb més freqüència).

- > **Factors laborals:** relacionats amb les condicions de treball, valors i cultura de l'empresa, polítiques i pràctiques en la gestió de la IT.

- > **Factors socioeconòmics:** inclouen les característiques del mercat de treball (taxa de desocupació, temporalitat), el sistema sanitari (llistes d'espera, accés a especialistes), les polítiques socials i legals, entre altres.

Factors socials

Paper Mútues

Grip

Taxa d'atur

EMPRESA

Factors d'empresa

Modificables

- Polítiques d'empresa
- Normativa d'absències
- Circuits d'IT
- Sistema de prevenció
- Incentius
- Tipus de lideratge...

No Modificables

- Mida
- Ubicació
- Sector
- Activitat
- Demografia de la plantilla...

Sistema
Públic de
Salut

Canvis
socials

Factors de l'individu

- Salut
- Responsabilitats familiars
- Problemes de transport
- Valors...

Climatologia

Legislació
laboral

Situació
econòmica

MC
MUTUAL

AMB LA
SALUT
LABORAL,
AMB LES
PERSONES

AMB TU

24 hores d'atenció

900 300 144

www.mc-mutual.com

